

Samarqand davlat universitetning kattaqo'rg'on filiali Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti 2-bosqich Pedagogika ta'lim yo'nalishi talabalariga 3-semestr uchun « Oila pedagogika » fanidan yakuniy nazorat savollari

Imtihon shakli: yozma

№	Mavzu	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘ladi).	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘ladi).	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘lmaydi).	4-QISM qism “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘lmaydi).	5-qism “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to‘liq anglashga yo‘naltiradigan savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘lmaydi).
1.	1-mavzu: Oila pedagogikasi-fan sifatida	“Oila pedagogikasi” qanday fan ekanligini izohlang.(T.I.: oila,nikox,ota-ona,tarbiya)	“Oila pedagogikasi” o‘quv fanining asosiy manbai(T:I.milliy urf odatlar,xalq og‘zaki ijodi)	“Oila pedagogikasi” fani bilan “Pedagogika nazariyasi va amaliyoti” fani o‘rtasida qanday uzviy aloqadorlikni yoritib bering	Oila pedagogi kasi fanining rivojiga bevosita ta’sir	Pedagogik tahlil va pedagogik tajriba metodini izohlang

					ko'rsatuvchi fanlarning guruhlari	
2.		Pedagog olimi M.Inomova oilaning qanday jihatlarini alohida ajratib ko'rsatgan (shaxsiy namuna, hamdardlik, axloqiy tarbiya)	Oila pedagogikasi fanining vazifalari (oilaning funksiyalari, pedagogik faoliyat)	Oila pedagogikasi fani va "Oila psixologiyasi" fanlari o'rtasida aloqadorligini izohlang	Pedagogik konfliktologiya haqida nimalarni bilasiz	Ijtimoiy-pedagogik retrospektiv metodi haqida fikringiz
3.		Oila pedagogikasi fanining maqsadi va predmeti (T.I: oila tarbiyasi, shakl metod, kontsepsiya)	Oila pedagogikasi fanining boshqa fanlar bilan o'zaro aloqadorligi	Oila pedagogikasi va oila huquqi fani bilan aloqasini yoritib bering	Pedagogik kuzatish Ushbu metodni yoritib	Anketa va test metodini yoritib bering
4.	2-mavzu: Chet elda oila pedagogikasining rivojlanishi tarixi.	Qadimgi yunon va Rim mutafakkirlarining oila tarbiyasiga yondashuvlari (T.I.: Suqrot, Arastu)	Evropa Uyg'onish davri mutafakkirlari asarlarida oila tarbiyasi masalalarining yoritilishi (T.I.: inson erki uchun kurash U. Shekspir)	Jonn Lokk, Jon-Jak Russo marifatparvarlarning pedagogik qarashlarini izohlab bering	Polyak pedagogi Yanush Korchakning tarbiyaning zarur sharti sifatleri haqida fikringizni bayon eting	K. Ushinskiy maktabgacha ta'lim va tarbiyaning tabiiy vositasi – oila deb hisoblashi haqida sizni fikringiz
5.		Aflotun va Demokrit oila haqida qarashlari (T.I.: "Siyosat", "Davlat", "Qonunlar", mashq metodi)	Tomas Mor, Tomazo Kampanellalarning oila tarbiyasi haqida fikrlari (T.I.: "Utopiya" asari, "Quyosh shahri" asari)	Evropada ma'rifatparvari Jon-Jak Russoning bola tarbiyasi haqida fikrlarini tushuntirib bering	Rus pedagoglarining oila pedagogikasiga oid qarashlarini yoritib	Rus yozuvchisi Natalya Grigorvna Dolininaning bolalarni axloqiy tarbiyalash haqida asarlarini tahlil qilib bering
6.		Mark Fabiy Kvintilian oilada pedagogik qarashlari (T.I.: bilishga intilish, sher yodlash)	Ma'rifatparvarlarning asarlarida oila tarbiyasiga oid qarashlarning aks etishi haqida ma'lumot bering (T.I.: Ya.A. Komenskiy, "Buyuk didaktika" asari)	SHveysariyalik pedagog Iogann Genrix Pestalotstsi tarbiyaning mohiyati haqida fikrini izohlang	Aleksandr Ivanovich Gertsen dvoryan oilalarida yo'lga qo'yilayotgan tarbiya haqida fikrlarini yozing	Ota-onalar tomonidan bolalarning etuk shaxs sifatida tarbiyalashga erishilishida ularning pedagog bilimlarga ega bo'lishi muhim ahamiyat kasb etishi haqida fikringiz
7.	3-mavzu: O'zbekiston tonda oila pedagogikasining	"Avesto" asarida Ibadatxonalarda tashkil etilgan tarbiya usullarini izohlang (T.I.: , balog'at yoshi diniy tarbiya)	Qur'oni karimda "Niso" surasining 34-oyati haqida fikringizni izohlang (erkaklar xotinlar ustidan ustun turuvchi, totuv turmush)	Sharq mutafakkirlarining oila pedagogikasiga oid fikrlarini yoritib bering	Yusuf Xos Hojib o'zining mashhur "Qutadg'u bilig" asarida bola tarbiyasi haqida fikrini zohlang	Abdulla Avloniy "Turkiy guliston yoxud axloq" asari haqida fikringizni yoritib

8.	g rivojlanishi tarixi.	“Avesto” asarida nikoh va oilaviy munosabatlarning yoritilishini izohlang (qarindoshlar nikoxi, ko’p bolali ayollar)	Muqaddas manbalarda farzandlarning ota-onar oldidagi haqlari haqida fikringizni bayon eting (T.I.: ota-onaga ehtirom bajo keltirish, otan-onaga rahm-shafqat)	Muhammad ibn Muso al-Xorazmiy, Abu Rayhon Beruniylarning ota on ava bola tarbiyasi haqida fikrlarini yoritib bering	“Qobusnoma” asarida oila, oilaviy munosabatlar hamda oilada farzandlarni tarbiyalash masalalari haqida fikringizni izohlang	Qur’oni karim “Niso” surasining 19-oyatida ijtimoiy munosabatlarning samimiy, sog’lom, o’zaro yordam, hamjihatlik haqida fikringizni izohlang
9.		“Qur’oni karim” va hadislar oila tarbiyasining muhim manbalari sifatida (T.I.: nikoh qurish, farzandlar tarbiyasi)	”Qur’on karimda”insonga xos eng yuksak axloqiy fazilat sifatida sabr-qanoat ulug’lanadi bu haqida fikringizni bayon eting (T.I.: sabr-qanoatlilik, sabotlilik)	Oilaning bola tarbiyasidagi roli masalasi buyuk mutafakkir Abu Ali Ibn Sinoning “Tadbiri al-manozil”asari haqidafikringizni yoriting	Buyuk mutafakkir Alisher Navoiyning badiiy-ilmiiy merosida ham oilaviy munosabatlar va oilada farzand tarbiyasini tashkil etish masalasi haqida fikringizni bayon eting	Rasululloh (s.a.v.) hadislarida insonning kamolotini ta’minlovchi insoniy fazilatlar qayd etilgani haqida fikringizni bayon eting
10.	4-mavzu: O’zbekistonda oila	Oilaning ijtimoiy va huquqiy asoslari (T.I.: oilaviy munosabatlar, ijtimoiy huquqiy munosabatlar)	O’zbekiston Respublikasi Oila kodeksini yoriting (T.I.: bir nikohlilik, nikohga kirishishning erkin va ixtiyoriyligi)	Oila kodeksining 8 ta bo’limini yoritib bering	Ota-ona o’rtasidagi nikoh bekor qilingan bo’lsa ham ota-ona o’z farzandlarini tarbiyalash borasidagi burchlari haqida fikringizni bayon eting	Ariza bilan birga FHDYoga nikohga kirishuvchilar tomonidan qo’shimcha sifatida qabul qilinadigan hujjatlar haqida fikringiz
11.	pedagogikasi fanining rivojlanishining ijtimoiy - iqtisodiy, meyoriy huquqiy asoslari.	O’zbekistonda oila, uning mustahkamligini ta’minlash masalalari davlat siyosati darajasiga ko’tarilishi haqida fikr bildiring (T.I.: mustahkam oila yili, ko’p bolali oilalarga yordam ko’rsatish to’g’risida)	O’zbekiston Respublikasida qonunchilik asoslari nikohdan o’tishning majburiy shartlarini yoriting (T.I.:nikohga kirishayotganlarning o’zaro roziligi, tomonlarning nikoh yoshiga yetgan-yetmaganligi)	Oilaning ijtimoiy maqomini belgilovchi holatlarni izohlang	Ota-onalar balog’atga etmagan farzandlarini nazorat qilib turishga majburdirlar bu haqida fikringizni bayon eting	O’zbekiston Respublikasida aliment to’lash tartibi Oila kodeksi asoslariga muvofiq amalga oshiriladi va meros masalari haqida yozing

		O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi 14-bobini izohlang(T.I.:63,64,65,66-modda)	O'zbekiston Respublikasida nikohni qayd qilish tartibini izohlang (T.I.:1-2-3-4-bosqich)	Oila kodeksida otanalarning huquq va burch majburiyatlarini yoriting	Oila kodeksida aliment masalari haqida nimalar deyilgan fikringizni izohlang	Farzandlarning huquq va burch majburiyatlari haqida fikringizni yoriting
12.	5-mavzu: Oilava uning vazifalari	Oilaning vazifalarini izohlang(T.I.:iqtisodiy reprodktiv felistologik)	Oilaning tarbiyaviy vazifasi (T.I.: bolalarda ma'naviy-axloqiy, aqliy, jismoniy, estetik)	Oilaning rekreativ vazifasini yoriting	Oilaning relaksatsiya vazifasini bayon eting	Oilaviy munosabatlarning anomal uslubga asoslanishini yoriting
		Oilaning reprodktiv vazifasini izohlang(T.I.: nasl qoldirish, sog'lom oilani shakllantirish)	Oilaning tarbiyaviy imkoniyatlarini o'rganish asosida qilingan xulosalarni izohlang(T.I.: oilaning bolagata'siri, oila an'analarning davomiyli)	Oilaning felitsitologik vazifasini izohlang	Oilaviy munosabatlarning oila vazifalarining bajarilishidagi ahamiyatini yozing	Oilaviy munosabatlarning liberal uslubga asoslanishi haqida izohlang
		Ijtimoiy hamkorlik asosida yoshlarni nikoh va oilaviy hayotga tayyorlash haqida fikringizni bayon eting(T.I.: ma'naviy-axloqiy,jismoniy, fiziologik,aqliy,ijtimoiy)	Oilaning kommunikativ vazifasini yoriting (T.I.: muloqot, suhbatlar)	Oilaning regulyativ vazifasi haqida izohlang	Oilaviy munosabatlarning avtoritar uslubga fikr bildiring	Oilaviy munosabatlarning demokratik uslubga asoslanishini tushuntiring
13.	6-mavzu: Oilaning turlari	Oilaning tarixiy turlarini yoriting (T.I.:matriarxat,patriarxat,monagam)	Zamonaviy oila turlarini yoriting (T.I.: nikohning holatiga ko'ra,oiladagi bolalarning soniga ko'ra)	Bolalar hurmat qilinadigan oilalar haqida fikringizni izohlang	Adovatli oilalarda bolalar holatini izohlang	Barbod bo'lish xavfiga ega oilalarni yoritib bering

14.		Zamoviy oila turlarini izohlang(T.I.: Patriarxal avtoritar,nukler demokratik,aralash)	Bolalarning soniga ko'ra zamonaviy oilalarning turlari haqida fikringiz(T.I.: bir ikki bolali	Rahmdil oilalar. salbiy va ijobiy tomonini yoriting	Antisotsial oilalardagi ota onalar holatini izohlang	Notinch, baxtsiz oilalar ko'rinishini izohlang
15.		Nikohning holatiga ko'ra turlarini izohlang (T.I.:to'liq noto'liq0	Oilaning tarkibi shu muhitda yashovchi sub'ektlarga ko'ra turlari haqida yoriting (T.I.:uyg'un tarqoq)	Iqtisodiy yo'nalgan oilalarning bolalarga munosabini yoriting	Tinch, baxtli oilalar haqida yozing	Asotsial oilalarda bolalarning xulq atvorini yozing
16.	7-mavzu: Zamonaviy oilalar	Zamonaviy oilalarning ijtimoiy xususiyatlari (T.I.: shahar va qishloq oilalarining ijtimoiy hayot tarzidagi farq)	Oilaviy ajrimlar sonining sezilarli darajada ko'payganligi sababini tavsiflang (T.I.: oilaviy hayotga tayyor emasliklari,boshqa shaxslar aralashuvi)	Oilada kitob o'qishning afzalliklari va bola tarbiyasiga ta'siri haqida fikringizni bayon eting.	Oiladagi tarbiya jarayonining qoniqarsizligi sabablari va ularni bartaraf etishda, turmush tarzini yo'lga qo'yishga nisbatan ongli yondasha olmaslik, Oilaviy ajrimlar sonining yuqoriligi haqida tushunchangizni izohlang	Oila bilan ta'lim muassasalari o'rtasidagi hamkorlikning uzluksiz bo'lishiga erishila olmayotganligini yoritib bering
17.		Bola tarbiyasida ota-onaning yuqori ma'lumotga ega ekanligi salbiy va ijobiy tomonlari haqida fikringizni	Zamonaviy oilalarning o'ziga xos asosiy jihatlari xususida muhim tavsiflarni yagona guruhda jamlashning aslo iloji	Oiladagi tarbiya jarayonining qoniqarsizligi sabablari va ularni bartaraf etishda	Ota va onaning bolalar tarbiyasini tashkil etishda birdek mas'uliyatli emasliklari	Hayotiy tajribalar ijtimoiy pedagog faoliyatining quyidagi reja asosida tashkil

		bayon eting.(T.I.: muvafaqqiyatli o'qishi, ziddiyatlarni kelib chiqishi)	yo'q. Buning sababini izoxlang(T.I.: S.D.Laptenok, N.T.Yurkevichning)	oila iqtisodiy rivojlanish darajasining pastligi bola tarbiyasiga tasirini izohlang	bola tarbiyasining qoniqarsizligiga sababini izohlang	etilishi maqsadga muvofiq ekanligini
18.		Oiladagi farzandlar sonini kamaytirish, tug'ilishning oldini olish sabablarini yoriting(T.I.: Ota-onaning ish bilan bandligi, xudbinona qarashlar)	Zamonaviy oilalarning psixologik va pedagogik xususiyatlarini yoriting(T.I.: pedagogik bilimlar, jamiyatning asosiy maqsadi)	Zamonaviy oilada ayollarning zimmasiga keragidan ortiq mas'usuliyatning yuklanayotganligini izohlang	Zamonaviy oilalarda avlodlar orasidagi ziddiyatlarning kuchayib borayotganligini izohlang	Oila ijtimoiy maqomining yuqori bo'lishi, oilaviy munosabatlarning milliy xususiyat kasb etishida uning demografik holati muhim ahamiyatga ega ekanligini izohlang
19.						
20.	8-mavzu: Oila tarbiyasi mazmuni va mohiyati.	Oilada tashkil etiladigan ma'naviy-axloqiy tarbiya mazmunini yoriting (T.I.: Bolalar ongida odob,axloq va axloqiy sifatlar, eng oliy axloqiy sifatlar)	Axloq deganda nimani tushunasiz fikringizni bayon eting (T.I.; xulq-atvor qoidalari, mezonlarining majmui)	Oilada aqliy tarbiyani tashkil etishni tushuntiring(T.I.: bolalarni ilmiy ma'lumotlar bilan tanishtirish, bolalarda ilmiy bilimlarni o'zlashtirish)	Oila muhitida farzandlarni estetik tarbiyalash uchun zarur shart-sharoitlar haqida izohlang	Oilada,ekologik tarbiyani tashkil etish muhim ahamiyatga ega ekanligi haqida fikringizni izohlang
		Ma'naviy-axloqiy tarbiya negizida vatanparvarlik tarbiyasining ahamiyatini yoriting(T.I.: Vatanparvarlik, Vatan va millat tarixidan g'ururlanish)	Axloqiy me'yor ,axloqiy ong tushunchalarini tahlil qililng (T.I.:majburiy-ixtiyoriy, ijtimoiy ong)	Aqliy tarbiyani oila sharoitida tashkil etishda dastlabki va muhim vazifalarini yozing	Ota-onalar tomonidan farzandlarda jismoniy madaniyat sifatlarining tarbiyalanishini izohlang	Oilada tashkil etiladigan huquqiy tarbiya mohoyatini tushuntiring
21.		Odob ,haqida tushunchangizni izohlang (T.I.: sharm-hayo, kamtarlik,)	Axloqiy munosabat, axloqiy e'tiqod haqida yoriting (T.I.: ijtimoiy me'yorlar, iymon tushunchasi)	Oilada bolalarni mehnatsevarlikka o'rgatishni yoriting(T.I.: shaxsiy namuna ko'rsatish, mehnat shaxsning jismoniy jihatdan sog'lomlik)	Oilada jinsiy tarbiyani to'g'ri, samarali tashkil etish ahamiyatini tushuntiring	Oilaning bolalarni iqtisodiy munosabatlarga tayyorlashdagi o'rmini yoritib bering
22.	9-mavzu: Oila tarbiyasi metod,shakl va vositalari.	Oila tarbiyasini tashkil etishda qo'llaniladigan asosiy metodlar haqida tushuncha bering (T.I.: pedagogik ta'sir ko'rsatish, a'naviy-axloqiy me'yorlarga asoslanib tarbiyalash)	Ma'qullash, o'gitning bola tarbiyasidagi ta'siri haqida fikringizni izohlang(T.I.: faoliyatni ma'qullash, yo'l-yo'riq ko'rsatishdan)	O'zbek oilalarda tarbiya jarayonida qo'llaniladigan ijobiy metodlarni yoriting	Salbiy metodlar sirasiga kiruvchi bolaning "men"ligini tan olmaslik,nizo keltrib chiqarish, gina qilish haqida fikringizni yoriting	Talab ijobiy mazmunga ega bo'lishini izohlang

23.		Oila tarbiyasini tashkil etish chog'ida qo'llanilayotgan tarbiya metodlarini yoriting (T.I.: mazmuniga ko'ra.ta'sir darajasiga ko'ra)	Salbiy xarakterga ega ayrim metodlarning mohiyatini izohlang (T.I.: qoralash metodi, Ishonchsizlik bildirish)	O'zbek oilalarda tarbiya jarayonida qo'llaniladigan salbiy metodlarni yoriting	Talab va uning tarbiyaviy ta'sirchanligini izohlang	Salbiy talablar haqida tushunchangizni izohlang
24.		Ijobiy xarakterga ega ayrim metodlarning mohiyatini izohlang(T.I.: Iltimos, Ishonch bilan talab qilish)	Qo'rqitish – tarbiya metodlaridan biri bo'lib, salbiy mazmunga ekanligini yoriting (T.I.: huquqlardan mahrum qilish,jazolash)	Hurmat qilish,hamdard bo'lish, odatlantirish kabi ijobiy metodlarning bolaga ta'sirini tushuntiring	Talab o'z mohiyatiga ko'ra ikki: bevosita va bilvosita kabi turlarga bo'linishini izohlang	Tarbiya jarayonida ijobiy talablardan ko'proq foydalanilayotgan oilalarda ota-onalarning bolalarga munosabati haqida fikringiz
25.	10-mavzu. Oilada bolalar bilan muloqatni yo'lga qo'yishning pedagogik-psixologik shart-sharoitlari.	Muloqot tushunchasining mohiyati izohlang (T.I.: sharq xalqlarida, A.Fitrat intizomlilikning ijtimoiy mohiyatini ta'riflar	Oiladagi shaxslararo muloqot uslublari va ularning o'ziga xosliklarini izohlang (T.I.: tarbiyaviy ta'sir o'tkazish metodlari, kommunikativ vazifa)	A.Shopengauerning odamlarni tinglash haqidagi fikrini izohlang	Til muomala vositasi ekanligini yoriting	Muloqotning kommunikativ tomoni haqida fikringizni bayon eting
26.		Muloqot deganda nimani tushunasiz yoritib bering (T.I.: lug'aviy jihatdan ma'nosi, kishilarning o'zaro aloqasi)	Muloqotning muhim komponentini yoriting(T.I.: iqtidor bilan rol o'ynab vaziyatdan chiqishi, A.S.Makarenko asarlarida ota-onaning kasbiy fazilati)	<u>Insoniy muomala va muloqotning psixologik vositalari</u>	B.F. Pariginning muloqot ko'p qirrali jarayon degan fikrini izohlang	Muloqatning interaktiv tomoni haqida izohlang
27.		Muloqot madaniyatini izohlang (T.I.: kommunikativlik, o'zaro axborot almashish)	Oilada ota onaning bola bilan muloqat ko'rsatgichi haqida fikr bildiring(T.I.: tadqiqotlarning natijasi, bola nutq qobiliyatiga ega bo'lishi)	Muloqat jarayonida noverbal ta'sir haqida yoriting	Muloqat bosqichlari haqida tushuncha bering	. Muloqatning perseptiv tomoni haqida fikringizni bayon eting